

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ บทบาทที่เห็นได้ชัดเจนคือการระดมเงินฝาก และการให้สินเชื่อในท้องถิ่นที่สาขาของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งตั้งอยู่ โดยเฉพาะสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์หรือสินเชื่อธุรกิจ ซึ่งเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมอย่างมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและกระจายความเจริญ ตลอดจนช่วยเพิ่มและกระจายรายได้ของประชากรในท้องถิ่น ทั้งนี้ประชาชนส่วนใหญ่จะมีความคุ้นเคยในการใช้บริการ ตลอดจนเข้าใจและยอมรับในหลักเกณฑ์ระเบียบวิธีปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์อย่างกว้างขวาง การที่ธนาคารพาณิชย์มีสาขาจำนวนมาก ประกอบกับมีบริการที่หลากหลายครบวงจร ทำให้สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการได้มาก และตอบสนองความต้องการได้เป็นอย่างดี ดังนั้นธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญสูงสุด ไม่ด้านการระดมเงินออมหรือการให้สินเชื่อ

การให้สินเชื่อเป็นธุรกิจที่สำคัญที่จะสร้างรายได้ให้กับธนาคารพาณิชย์ และการให้สินเชื่อยังมีความสำคัญในการสนองความต้องการเงินทุนของธุรกิจ โดยเงินที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อนี้ส่วนใหญ่ได้มาจากเงินฝาก ซึ่งธนาคารพาณิชย์มีพันธะต้องจ่ายคืนพร้อมดอกเบี้ย ดังนั้นการดำเนินงานด้านสินเชื่อจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวังรอบคอบ เนื่องจากผลเสียหายที่เกิดขึ้นจากการให้สินเชื่อจะส่งผลกระทบต่อธนาคารพาณิชย์ระบบเศรษฐกิจ การที่การให้สินเชื่อมีความสำคัญมากดังกล่าว กฎหมายการธนาคารพาณิชย์จึงต้องมีบทบัญญัติ เพื่อใช้บังคับเกี่ยวกับการควบคุมการขยายสินเชื่อตามมาตรา 10 กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงเงินกองทุนทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สินและภาระผูกพัน ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เนื่องจากสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นเงินให้สินเชื่อ จึงเท่ากับเป็นการควบคุมการให้สินเชื่อมิให้มีการขยายสินเชื่อมากเกินไป หากมีการขยายสินเชื่อเพิ่มขึ้นก็ต้องเพิ่มทุนให้มากขึ้นตามอัตราส่วนอันเป็นการจำกัดขอบเขตการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยและธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ เพราะธนาคารพาณิชย์ใดดำเนินการล้มเหลวหรือขาดทุน เงินกองทุนซึ่งเป็นส่วนของผู้ฝากเงินหรือเจ้าหนี้ ถ้าธนาคารพาณิชย์มีเงินกองทุนอย่างเพียงพอ หรือพยายาม

เสริมสร้างให้เพิ่มมากขึ้นอยู่เสมอ ก็จะเป็นสิ่งประกันความสามารถของธนาคารพาณิชย์นั้น ที่จะสนองความต้องการของลูกค้าในด้านการให้สินเชื่อ

จากรายงานภาวะและแนวโน้มสินเชื่อของสถาบันการเงิน สาขนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ในไตรมาสที่ 4 ปี 2552 และแนวโน้มไตรมาสที่ 1 ปี 2553 (ทีมีวิเคราะห์เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน สาขนโยบายการเงิน: มกราคม 2553) เงื่อนไขการให้สินเชื่อ สถาบันการเงินยังคงผ่อนคลายเงื่อนไขการให้สินเชื่อด้านราคา (Price) โดยตั้ง Margin สำหรับลูกค้าจัดชั้นปกติของธุรกิจขนาดใหญ่และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้แคบลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ ไตรมาสที่ 2 ของปี 2552 ขณะที่ Margin สำหรับลูกค้าที่มีความเสี่ยงของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเริ่มทรงตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากการแข่งขันของสถาบันการเงินในการให้สินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเนื่องจากผลตอบแทนสูงกว่าสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ นอกจากนี้อัตราค่าธรรมเนียมที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยผ่อนคลายลงเล็กน้อยสำหรับธุรกิจทุกประเภท อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินยังคงเข้มงวดกับเงื่อนไขประกอบสัญญาเงินกู้ (Loan Covenants) โดยรวม อัตราการอนุมัติสินเชื่อภาคธุรกิจทุกประเภทของสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า

ตารางที่ 1.1 ยอดเงินให้สินเชื่อแยกตามประเภทธุรกิจของธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ^{1/}
(หน่วย: ล้านบาท)

รายการ	ไตรมาสที่ 4/2552	ไตรมาสที่ 4/2551	ไตรมาสที่ 4/2550
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	68,203	79,331	86,992
2. การประมง	12,020	13,451	14,359
3. การทำเหมืองแร่และถ่านหิน	31,274	35,836	16,210
4. การผลิต	1,443,369	1,509,378	1,385,708
5. การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	166,685	138,641	119,047
6. การก่อสร้าง	124,865	139,917	136,330
7. การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมแซมยานยนต์	929,366	988,991	936,112
8. โรงแรม และภัตตาคาร	252,500	242,004	217,284
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	199,825	213,514	215,845
10. ตัวกลางทางการเงิน	1,331,356	1,203,287	528,630
11. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการ	487,452	535,707	472,799
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ	117,201	85,386	63,235
13. การศึกษา	19,695	19,215	17,461
14. การบริการด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	33,700	34,063	37,521

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

(หน่วย:ล้านบาท)

รายการ	ไตรมาสที่ 4/2552	ไตรมาสที่ 4/2551	ไตรมาสที่ 4/2550
15. การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคล	56,140	62,392	56,496
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	15	28	161
17. องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศ	8	12	20
18. อุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	1,691,164	1,549,375	1,347,075
18.1 ซื้อที่ดิน	37,598	40,019	40,723
18.1.1 การซื้อที่ดินเปล่า	3,465	3,737	4,056
18.1.2 การซื้อที่ดินเปล่า เพื่อสร้างบ้าน	30,217	32,096	32,296
18.1.3 การซื้อที่ดินเปล่า เพื่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง	3,916	4,186	4,371
18.2 การจัดหาที่อยู่อาศัย	922,229	830,987	733,748
18.3 การซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการอื่น ๆ	1,438	1,763	2,422
18.4 การซื้อหรือเช่ารถยนต์และรถจักรยานยนต์	385,221	359,258	292,319
18.5 การศึกษา	244	264	272
18.6 การเดินทางไปต่างประเทศเพื่อการทำงาน	490	1089	1759
18.7 การบริโภคส่วนบุคคลอื่น ๆ	343,944	315,995	275,832
รวม	6,964,838	6,849,530	5,651,284

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย 2552

หมายเหตุ: 1/ รวมกิจการวิเทศธนกิจ OUT – IN และ OUT – OUT

กิจการวิเทศธนกิจ OUT – IN หมายถึง การรับฝากหรือการกู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศจากต่างประเทศและให้กู้ยืมเป็นเงินตราประเทศแก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ

กิจการวิเทศธนกิจ OUT – OUT หมายถึง การรับฝากหรือการกู้ยืมเป็นเงินตราต่างประเทศจากต่างประเทศและให้กู้ยืมเป็นเงินตราประเทศแก่บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

สำหรับภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2552 มียอดคงค้างทั้งสิ้น 384,326 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 4.90 แต่ชะลอตัวจากเดือนก่อน จากการเพิ่มขึ้นในอัตราชะลอลงของเงินฝากกระแสรายวันและเงินฝากออมทรัพย์ของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในภาคเหนือตอนบน เช่น เชียงราย เชียงใหม่ แพร่ และตาก ด้านเงินให้สินเชื่อมียอดค้าง 303,594 ล้านบาท ลดลงเล็กน้อยร้อยละ 0.10 แต่ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับที่หดตัวร้อยละ 1.50 เดือนก่อน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีเงินให้สินเชื่อเพิ่มขึ้น 5,985 ล้านบาท จากเดือนก่อนตามความต้องการใช้สินเชื่อของธุรกิจ โรงสีข้าว/ค้าพืชไร่ ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภาคเหนือตอนล่าง เช่น นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และพิจิตร ขณะที่ในภาคเหนือตอนบนเพิ่มขึ้นทั้งจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย จากสินเชื่อธุรกิจอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร ธุรกิจค้าปลีก/ค้าส่ง โรงสีข้าว และธุรกิจ

ลิสซิ่ง สำหรับสินเชื่อดอกเงินฝากอยู่ที่ร้อยละ 79.00 ลดลงจากร้อยละ 82.90 ระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน (ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ, 2553)

ตารางที่ 1.2 สินเชื่อของสาขาธนาคารพาณิชย์แยกตามวัตถุประสงค์ในภาคเหนือ

(หน่วยล้านบาท)

ลำดับ	วัตถุประสงค์	ปี 2552	ปี 2551	ปี 2550
1	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และป่าไม้	8,853.800	9,992.400	10,243.900
2	ประมง	109.700	117.700	123.500
3	การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	470.900	564.100	721.600
4	อุตสาหกรรม (การผลิต)	46,514.200	45,239.700	48,872.100
5	ไฟฟ้า ก๊าซ และการประมง	312.300	404.400	228.100
6	การก่อสร้าง	10,689.800	11,563.300	12,051.500
7	ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	80,848.100	79,769.500	81,130.900
8	โรงแรมและภัตตาคาร	8,475.900	10,253.000	9,595.100
9	การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	3,638.900	3,677.800	3,542.900
10	ตัวกลางทางการเงิน	12,550.100	15,039.200	14,296.600
11	บริการด้านสังคมอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	13,025.400	14,388.700	12,803.500
12	ประกันสังคมภาคบังคับ	766.400	412.100	268.700
13	การศึกษา	1,944.700	2,062.800	1,962.600
14	บริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,031.200	1,026.800	1,165.900
15	การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	1,415.400	1,263.900	1,354.900
16	ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.800	3.100	11.600
17	สมาชิก	0.200	0.200	0.400
18	การบริโภคส่วนบุคคล	119,031.200	109,925.300	92,076.200
	รวม	309,679.000	305,704.000	290,450.000

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2552

สถาบันการเงินในภาคเหนือได้เพิ่มความสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค และได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยมีสาขาธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทมากที่สุด ทั้งด้านการระดมเงินออม และให้สินเชื่อ เนื่องจากมีจำนวนสำนักงานมากกว่าร้อยละ 60.00 ของสถาบันการเงินในภาคเหนือ อีกทั้งยังมีความได้เปรียบด้านเครื่องมือและบริการที่ให้กับลูกค้า ความสามารถในการระดมเงินออมก็มีผลต่อบทบาทในการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ สัดส่วนเงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือเมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์ทั่วประเทศคิดเป็นร้อยละ 5.00 และ 4.80 ตามลำดับ (ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ, 2553)

ตารางที่ 1.3 เงินฝากและเงินให้สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ จำแนกตามจังหวัดเพียงเดือน ธันวาคม 2552

(หน่วย:ล้านบาท)

จังหวัด	จำนวนสาขา	เงินฝาก	สินเชื่อ
ภาคเหนือตอนบน	416	233,173	167,889
เชียงราย	67	38,408	25,103
เชียงใหม่	196	116,937	92,297
น่าน	13	5,875	3,906
แพร่	18	10,315	6,346
แม่ฮ่องสอน	14	3,580	1,696
ลำปาง	40	24,646	14,192
ลำพูน	27	11,807	9,376
อุตรดิตถ์	18	11,436	8,275
พะเยา	23	10,168	6,697
ภาคเหนือตอนล่าง	259	158,827	141,789
กำแพงเพชร	23	15,187	15,576
ตาก	22	15,094	8,533
นครสวรรค์	62	39,413	42,689
พิจิตร	29	16,077	12,804
พิษณุโลก	47	31,877	33,524
เพชรบูรณ์	40	18,702	17,166
สุโขทัย	23	15,452	7,495
อุทัยธานี	13	7,024	4,002
รวม	675	392,000	309,678

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, สำนักงานภาคเหนือ (2552)

จังหวัดเชียงใหม่จัดเป็นเมืองหลักในการพัฒนาภาคเหนือในด้านต่าง ๆ และในจังหวัดที่มีการลงทุนสูง กล่าวคือมีปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อสูงสุดในจังหวัดภาคเหนือและมีจำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์มากกว่าจังหวัดอื่นในภาคเหนือ จากสาขาธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือทั้งสิ้น 675 สาขา เป็นสาขาในจังหวัดเชียงใหม่ 196 สาขา

ตารางที่ 1.4 ปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี	เงินฝาก	เงินให้สินเชื่อ	สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝาก(%)
2548	94,808	77,957	82.2
2549	103,257	84,422	81.8
2550	105,376	88,601	84.1
2551	114,230	94,562	82.8
2552	116,937	92,297	78.9

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. สำนักงานภาคเหนือ (2552)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับปัจจุบันภาวะการแข่งขันของธนาคารพาณิชย์ค่อนข้างสูง ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้บริการสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของผู้ประกอบการ ตลอดจนปัญหาในการบริการด้านสินเชื่อธุรกิจ เพื่อให้เป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดและปรับกลยุทธ์ทางการตลาดของธนาคารพาณิชย์ ในการให้สินเชื่อธุรกิจ ด้านธุรกิจการค้าระหว่างประเทศและบริการด้านการเงิน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ดังนั้น การให้บริการด้านสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ถือว่าเป็นธุรกิจที่สำคัญ และเป็นแหล่งที่มาของรายได้หลักของธนาคาร ดังนั้นการจัดการการให้สินเชื่อจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้สามารถทำกำไรได้โดยมีความเสี่ยงน้อยที่สุดซึ่งถือว่าเป็นหลักของการจัดการสินเชื่อ ซึ่งแนวทางในการจัดการการให้สินเชื่อมีดังนี้ คือ

1) การพิจารณาให้สินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์ต้องมีความรอบคอบในการพิจารณาสำหรับลูกค้าในแต่ละราย โดยจะต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับฐานะของลูกค้า ลักษณะนิสัยความสามารถในการชำระหนี้ วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมว่าสามารถนำไปใช้ในการดำเนินกิจการและก่อให้เกิดรายได้จริง ซึ่งในการพิจารณาฐานะของลูกค้าถือเป็นตัวกำหนดวงเงิน อัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาการชำระคืน โดยที่ลูกค้าในแต่ละรายจะได้รับไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับผลการวิเคราะห์ว่ามีความเสี่ยงมากน้อยแตกต่างกันเพียงใด

2) หลักประกันการให้สินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์จะต้องพิจารณาด้านหลักประกันเพื่อลดความเสี่ยงลง เนื่องจากความล้มเหลวหรือความผิดพลาดในการดำเนินธุรกิจของลูกค้าที่ไม่สามารถ

คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าได้ ซึ่งจะทำให้ธนาคารไม่สูญเสียเงินที่ให้ผู้ยืมในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้

3) การติดตามและการควบคุมเงินให้สินเชื่อ หลังจากที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อกับลูกค้าไปแล้วจะต้องมีการคอยติดตามฐานะทางการเงินและการประกอบธุรกิจของลูกค้าที่อยู่เสมอเพื่อทราบปัญหาต่างๆ และดูความเหมาะสมของวงเงินที่ได้รับ หากธุรกิจมีการขยายตัวที่ดีขึ้นจะต้องมีการปรับปรุงวงเงินให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า

4) การเรียกเก็บหนี้ ธนาคารพาณิชย์จะต้องมีระบบการติดตามและเรียกเก็บหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการไม่ติดตามเรียกเก็บหนี้นี้ย่อมก่อให้เกิดความสูญเสียได้ ซึ่งอาจจะทำให้ต้นทุนรวมดอกเบี้ยค้างมีจำนวนมากกว่ามูลค่าหลักประกัน โดยธนาคารจะต้องมีการออกหนังสือติดตามทวงถาม เมื่อเดือนแล้วยังเพิกเฉยก็ให้ดำเนินคดีตามลำดับชั้นตอนทางกฎหมายต่อไป

ประเภทการให้สินเชื่อ การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จำแนกได้ดังนี้ คือ

1) เงินเบิกเกินบัญชี (Overdrafts) เป็นการให้ผู้ยืมโดยให้ผู้ฝากเงินประเภทกระแสรายวันถอนเงินจากบัญชีเกินกว่าเงินฝากที่มีอยู่ตามข้อตกลงในวงเงินสูงสุดที่ธนาคารกำหนดให้เบิกเกินบัญชีได้ โดยคิดดอกเบี้ยจากยอดคงค้างในแต่ละวันและคำนวณเป็นรายเดือนแล้วทบเป็นเงินต้น เมื่อมีผู้ฝากหมุนเวียนเงินในบัญชึ้นำเงินมาฝากยอดหนี้ก็ลดลง การคิดดอกเบี้ยก็ลดลงตามไปด้วย และผู้ฝากสามารถถอนออกไปได้อีกเมื่อต้องการใช้เงิน

2) เงินให้กู้ (Loan) เป็นการให้ผู้ยืมโดยผู้กู้สามารถขอรับไปเต็มจำนวนครั้งเดียวหรือ รับเป็นงวดๆ ตามวงเงินกู้ที่ได้รับ ซึ่งเมื่อชำระคืนแล้วจะขอเบิกไปอีกไม่ได้ การเรียกเก็บดอกเบี้ยจะคำนวณเป็นรายเดือนโดยไม่ทบต้น

3) การรับซื้อลดตั๋วเงิน (Bill Discounted) เป็นเงินให้กู้ยืมในระยะเวลาสั้น โดยมีตั๋วเงิน เช่น เช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงินหรือตั๋วแลกเงิน เป็นหลักฐานการเป็นหนี้ ธนาคารพาณิชย์จะคิดส่วนลดตามอัตราที่ได้ตกลงกันไว้หักจากจำนวนเงินตามตัว แล้วจ่ายเงินให้ผู้ขาดลดตั๋วเงินตามยอดคงเหลือ เมื่อตั๋วครบกำหนดชำระธนาคารจะเรียกเก็บเงินตามจำนวนเงินในตัวจากผู้จ่ายเงินต่อไปนอกจากนั้น การให้สินเชื่อหรือการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ยังสามารถจัดเป็นประเภทต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับว่าธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งจะกำหนดเกณฑ์ในการจัดแบ่งประเภทเงินกู้ได้อย่างไร เช่น

1. การจัดแบ่งตามประเภทผู้กู้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1.1 การให้กู้ยืมเพื่อการพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือขยายกิจการ เช่น ประเภทเงินกู้ยืมเบิกเงินเกินบัญชี ขายลดเช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน เงินกู้ยืมในระยะปานกลางหรือระยะยาว เป็นต้น

1.2 การให้กู้ยืมเพื่อการบริโภค เป็นเงินกู้ยืมเพื่อวัตถุประสงค์เพื่ออุปโภคและบริโภคของบุคคล เช่น เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย เงินกู้เพื่อซ่อมแซมบ้านพักอาศัย หรือเงินกู้เพื่อตกแต่งที่พักอาศัย เงินกู้เพื่อซื้อรถยนต์ เงินกู้เพื่อการศึกษา เงินกู้เพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

1.3 การให้กู้ยืมเพื่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยธนาคารจะให้กู้ยืมเงินในระยะยาวเนื่องจากการดำเนิน โครงการต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

1.4 การให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร โดยธนาคารมีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมเพื่อการจัดหาที่ดิน เครื่องมือที่ใช้ในการทำเกษตรกรรม รวมถึงการจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชและปุ๋ย เป็นต้น

2. การจัดแบ่งตามลักษณะหลักประกัน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

2.1 การให้กู้ยืมโดยมีหลักประกัน ส่วนใหญ่จะเป็นเงินกู้ที่มีระยะเวลาที่ยาววงเงินกู้ยืมมีมูลค่าสูง เช่น การให้กู้ยืมเพื่อพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ การให้กู้ยืมเพื่อจัดหาที่อยู่อาศัย การให้กู้ยืมเพื่อขยายโรงงาน

2.2 การให้กู้ยืมโดยไม่มีหลักประกัน เป็นการให้กู้ยืมระยะสั้นหรือให้กู้ยืมเป็นครั้งคราว

3. การจัดแบ่งตามระยะเวลาการให้สินเชื่อ สามารถแบ่งออกได้ 3 ประเภท คือ

3.1 เงินกู้ยืมระยะสั้น เป็นการให้เงินกู้ยืมเพื่อวัตถุประสงค์ใช้เป็นทุนหมุนเวียนและเพื่อเป็นการเพิ่มสภาพคล่องในการประกอบธุรกิจ

3.2 เงินกู้ยืมระยะปานกลาง เป็นเงินกู้ที่มีระยะเวลาในการชำระคืนประมาณ 3-5 ปี ซึ่งธนาคารจะให้กู้ยืมเพื่อใช้เป็นเงินทุนสำหรับลงทุน เช่น การจัดหาเครื่องจักรใหม่เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิต

3.3 เงินกู้ยืมระยะยาว เป็นการกู้ยืมเงินที่มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี และเป็นเงินกู้ยืมที่มีมูลค่าสูง เช่น เงินให้กู้ยืมเพื่อก่อสร้างโรงงาน ก่อสร้างอาคารสำนักงาน หรือเพื่อการจัดหาที่ดินเพื่อขยายกิจการ

4. การจัดแบ่งตามกลุ่มลูกค้า สามารถแบ่งได้ 3 กลุ่ม ดังนี้ คือ

4.1 กลุ่มลูกค้าบุคคลรายย่อย หมายถึง การให้บริการสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์แก่บุคคลธรรมดาหรือรายย่อย เพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลายแล้วแต่ธนาคารพาณิชย์ในแต่ละแห่งที่สร้างผลิตภัณฑ์ในการให้บริการและลูกค้าให้สามารถเลือกใช้ได้ตามความต้องการ เช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อการส่งเสริมอาชีพหรือการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

4.2 กลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดย่อม (SMEs) หมายถึง การให้บริการกู้ยืมเงินแก่ลูกค้าธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งในประเทศไทยมีธุรกิจที่เป็นขนาดเล็กและขนาดกลางเป็นจำนวนมากที่ยังขาดแหล่งเงินทุนสำหรับเป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือขยายกิจการ ธนาคารพาณิชย์จึงได้ออกรูปแบบของการให้บริการสินเชื่อเพื่อให้กลุ่มลูกค้าขนาดย่อมได้เลือกใช้ตามความเหมาะสมของธุรกิจ เช่น สินเชื่อเพื่อธุรกิจ สินเชื่อเพื่อการขยายการลงทุน สินเชื่อตามโครงการของรัฐบาล สินเชื่อโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

4.3 กลุ่มลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่ หมายถึง การให้บริการเงินกู้ยืมกับธุรกิจที่มีมูลค่าการลงทุนที่สูง และเป็นการลงทุนที่มีระยะเวลานาน โดยสินเชื่อที่ให้กับลูกค้าธุรกิจขนาดใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการขยายฐานการลงทุน และเป็นทุนหมุนเวียน เช่น สินเชื่อเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร สินเชื่อเพื่อการค้าต่างประเทศ สินเชื่อสำหรับทุนหมุนเวียนหนังสือค้ำประกัน เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเลือกใช้บริการสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของ ผู้ประกอบการ ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
- 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของผู้ประกอบการ ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกใช้บริการสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่
- 2) เป็นแนวทางเพื่อที่จะนำไปวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด และวางแผนการให้บริการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อลูกค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาจากลูกค้าที่มีลูกค้าผู้ประกอบการ ถนนท่าแพ ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นลูกค้านิติบุคคลหรือนุคคลธรรมดาที่ประกอบธุรกิจ ที่มีรายได้ต่อปีมากกว่า 50 ล้านบาทแต่ไม่เกิน 400 ล้านบาท และมีวงเงินสินเชื่อ ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2552 ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน), 2552)

1.5 นิยามศัพท์

ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ทั้งของรัฐบาลและเอกชน ประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้และใช้ประโยชน์ของเงินในทางใดทางหนึ่ง หรือหลายทาง ได้แก่ การให้กู้ยืม การซื้อขาย หรือการเก็บเงินตามตั๋วแลกเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด และทำธุรกิจอันเกี่ยวกับประเพณีปฏิบัติของธนาคาร

สินเชื่อ หมายถึง เงินกู้ การรับอ่าวัด การให้เบิกเงินล่วงหน้า หนังสือค้ำประกัน สินเชื่อทางการค้าที่ให้โดยสถาบันการเงิน สินเชื่อขายลดและรับรองตัวเงิน สินเชื่อการรับค้ำประกัน สัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า สัญญาแลกเปลี่ยน อนุพันธ์ทางการเงินและสินเชื่อในรูปแบบอื่นๆ ที่ปรับมูลค่าตามตลาดโดยใช้หลักทั่วไปในทางบัญชีและในกรณีจำเป็นเพื่อออกเสียงลงคะแนน ได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนอ้างอิงของธนาคารแห่งประเทศไทยในวันประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกเป็นแนวทางและสินเชื่ออื่นใด หรือการจัดสินเชื่อในรูปแบบอื่นใดที่สถาบันการเงินให้แก่ลูกหนี้รวมทั้งดอกเบี้ยของสินเชื่อก็คำนวณถึงวันประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก

ทีมลูกค้าผู้ประกอบการ ถนนท่าแพ หมายถึง หน่วยงานหนึ่งของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ที่สาขารถนนท่าแพ เชียงใหม่ ชั้น 3 มีหน้าที่ดูแล สร้างความสัมพันธ์ และจัดวงเงินสินเชื่อให้แก่ลูกค้าที่มีความต้องการเงินทุนในการขยายธุรกิจ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยลูกค้าที่ดูแลจะเป็นนิติบุคคลและบุคคลธรรมดาที่มียอดขายตั้งแต่ 50 ล้านบาทแต่ไม่เกิน 400 ล้านบาท

ลูกค้านิติบุคคล หมายถึง บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร (ที่มีกฎหมายรองรับเป็นนิติบุคคล) รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบบริษัท จำกัดบริษัทมหาชน นิติบุคคลอื่น องค์กรที่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย บริษัทในต่างประเทศ สาขาของบริษัทไทยในต่างประเทศ

ลูกค้าบุคคลธรรมดา หมายถึง ห้างหุ้นส่วนสามัญ และบุคคลธรรมดาที่ทำการค้า หรือ คณะบุคคล